

The effect of psychological capital on entrepreneurship: A study on university students

Psikolojik sermayenin girişimcilik eğilimine etkisi: Üniversite öğrencileri üzerinde bir araştırma

Aydın Özdemir¹
Mert Özgüner²

Abstract

In this study, the influence of optimism, hope, psychological endurance, and self-sufficiency, which are the sub-dimensions of Psychological Capital Scale, on entrepreneurship, has been tested with Multiple Regression Analysis. In this context, the hypotheses that were prepared in the scope of the study were applied to 300 students who were studying at Adıyaman University, Besni Vocational High School, who received Entrepreneurship Classes and who were successful. The results have revealed that the psychological capital is influential on the entrepreneurship inclinations of the hope and self-sufficiency sub-dimensions.

Keywords: Psychological Capital; Entrepreneurship; Regression; Correlation; Besni Vocational High School.

[\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

Özet

Bu çalışmada psikolojik sermaye ölçeğinin alt boyutları olan iyimserlik, umut, psikolojik dayanıklılık ve öz-yeterliliğin, girişimcilik eğilimi üzerindeki etkisi Çoklu Regresyon Analizi ile test edilmiştir. Bu kapsamda hazırlanan hipotezler Adıyaman Üniversitesi Besni Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören ve Girişimcilik dersi alıp başarılı olmuş 300 öğrenci üzerinde test edilmiştir. Sonuçlar psikolojik sermayenin umut ve öz-yeterlilik alt boyutlarının girişimcilik eğilimi üzerinde etkili olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Sermaye; Girişimcilik; Regresyon; Korelasyon; Besni MYO.

1. GİRİŞ

Günümüzde bilim ve teknolojiye yaşanan hızlı değişim toplumsal yapıda bir takım değişmelerin önünü açmış ve toplumun bir parçası olan girişimci ve girişimciliğin önemini artırmıştır. İnsana ve onun yeteneklerine dayalı girişimcilik faaliyetleri ön plana çıkmış ve bireylerin entellektüel üretkenliği önem kazanmıştır (Yüksel,2015:144).

¹ Öğr. Gör., Adıyaman Üniversitesi Besni Meslek Yüksekokulu, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, [aозdemir@adiyaman.edu.tr](mailto:aozdemir@adiyaman.edu.tr)

² Öğr. Gör., Adıyaman Üniversitesi Besni Meslek Yüksekokulu, Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı Bölümü, [mozguner@adiyaman.edu.tr](mailto:mозguner@adiyaman.edu.tr)

Girişimcilik ve girişimci günümüzde, yaşam standartlarını yükseltmeye yönelik tüm alanlarda önemli bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Fırsat ve yenilikleri kovalayan, bulduklarında risk alıp üretim faktörlerini bir araya getiren dinamik bireyler bir toplumda ne kadar fazla ise o toplumun gelişmişlik düzeyi de o denli yüksek olacaktır. Bu doğrultuda başarılı girişimcileri bulmak ve bunları diğer bireylerden ayırmak önemli hale gelmiştir. Bunun için kişisel farklılıklar üzerinde odaklanılması, kişinin önceki iş tecrübeleri, başarıma arzusu, üstün sosyal becerileri ve kararlılıkları gibi kişisel ve psikolojik faktörlerin üzerinde durulması gerekmektedir (Solmaz vd.,2014:42).

Girişimciliği açıklayan psikolojik yaklaşımlar genellikle, girişimcilerin ortaya koydukları çıktılardan öte onların fırsatları kendi amaçları doğrultusunda kullanma kararlarına odaklanır. Bu bakış açısına göre, başarıya ihtiyaç duyma, riske katlanabilme istekliliği, kendine güvenme ve belirsizliklere dayanma gibi kişisel özellikler insanların girişimciliği seçmesini etkilemektedir. (Özkul ve Dulupçu,2007: 69).

Psikolojik yaklaşımlar doğrultusunda bireylerin girişimcilik eğilimlerinin geliştirilmesinde psikolojik sermayenin olumlu etkilerinin görülmesi mümkündür. Özellikle yaratıcılık gibi önemli sonuçları olduğu düşünülen ve bu yönüyle de girişimcilikle ilişkisi ortaya çıkan psikolojik sermaye; bireyin sahip olduğu olumlu ve geliştirilebilir özellikler bütünü şeklinde tanımlanabilir (Erkuş ve Fındıklı,2013:302).

Bireylerin psikolojik kapasite ve güçlü yönlerini esas alan psikolojik sermayenin, alt boyutları olan umut, iyimserlik, psikolojik dayanıklılık ve öz-yeterlilik boyutlarının, ideal girişimcilerde bulunması gereken kişilik özellikleriyle olan yakınlığı, psikolojik sermaye ve girişimcilik kavramları arasındaki etkileşimi önemli kılmaktadır. Bu çalışmada psikolojik sermayenin bireylerin girişimcilik eğilimlerine etkisi tüm alt boyutlarıyla incelenecektir. Bu konuda literatürde henüz önemli bir çalışmanın yapılmamış olması araştırmanın sonuçları itibariyle literatüre önemli bir katkı sunacağına işaret etmektedir. Araştırmanın örneklemini üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Girişimcilik eğitimi gençlerin tutum ve gelecekle ilgili hayalleri üzerinde oldukça büyük bir öneme sahiptir. Potansiyel girişimcilerin yetiştirilmesi noktasında girişimcilik eğitime olan ihtiyaç gün yüzüne çıkmıştır. Bu nedenle çalışma Adıyaman Üniversitesi Besni Meslek Yüksekokulu'nda girişimcilik eğitimi almış ve başarılı olmuş öğrenciler üzerinde yapılmıştır. Potansiyel girişimcilerin sahip oldukları psikolojik sermaye düzeylerinin ortaya çıkarılıp sahip oldukları bu sermayenin risk alma, belirsizliğe karşı tolerans, kendine güven gibi girişimci kişilik özellikleri üzerinde nasıl bir etki tespit etme ve psikolojik sermayesi güçlü gençlerin girişimciliğe yönlendirilmesi edilmesi noktasında araştırmanın bulguları önem arz etmektedir.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Psikolojik Sermaye

Psikolojik sermaye; çalışma hayatının gelişimi için insan kaynağının, güçlü yönleri ve psikolojik durumları üzerinde yapılan çalışmalar sonucunda ortaya çıkmış pozitif yönlü bir kavramdır (Ocak,2015:3). Psikolojik sermaye; kişilerin zayıflık ve fonksiyon bozukluklarından ziyade, daha pozitif bir bakış açısıyla onların güçlü yönlerine ve yeteneklerine odaklanmaktadır (Peterson, 2000: 44). Psikolojik sermaye kişinin "*kim olduğunu*" ve "*pozitif bakış açısıyla ne olabileceğini*" ifade etmektedir (Luthans vd.2007: 541). Bu açıdan bakıldığında psikolojik sermaye, neye sahip olduğumuzla ilgilenen ekonomik sermaye, ne bildiğimizle ilgilenen beşeri sermaye ve kimleri tanıdığımızla odaklanan sosyal sermayeden ayrılmaktadır (Larson ve Luthans2006:78). Nelson ve Cooper (2007: 11)'a göre psikolojik sermaye, ölçülebilen ve geliştirilebilen, sosyal ve beşeri sermayenin ötesinde pozitif ve eşsiz bir kavramdır.

Luthans (2002)'a göre psikolojik sermaye; başarıya giden yolda umutlu olma, bugün ve gelecekte başarılı olma noktasında iyimser olmak, zor işlerin üstesinden gelecek gayrete ve öz yeterliliğe sahip olmak, problemlerle dolu ortamlarda psikolojik dayanıklılığa sahip olmaktır (Pauramini ve Fayyazi, 2015: 57). Başka bir tanıma göre psikolojik sermaye; tecrübeye dayanan bilgi, beceri, yetenek gibi ödüllerin kazanımı neticesinde şimdi ve gelecekte bireysel kazanımların elde edilebileceğine ilişkin bütüncül ve ruhsal bir durumdur (Luthans vd.2007: 542). Psikolojik sermaye, kişilerin zamanla oluşturduğu bilgi, yetenek ve tecrübelerinin bileşimi sonucu oluşan farkındalıkla ilişkilidir. Bu farkındalığın kişisel üretkenliğe ve verimliliğe katkıda bulunacağı öngörülmektedir (Tomer,2003:456).

Luthans ve Arkadaşları 2004 yılında pozitif psikoloji ve pozitif örgütsel davranış yaklaşımlarından yola çıkıp ekonomik, sosyal ve insan sermayeleri arasında ilişki kurarak insanların pozitif yönlerine odaklı psikolojik sermaye kavramını ortaya çıkarmışlardır. 2005 yılında ise psikolojik sermayenin bireylerin hedeflerine ulaşabilmelerinde önemli bir kavram olduğunu belirtmişler ve 2007 yılında ise psikolojik sermayenin umut, iyimserlik, öz-yeterlilik ve psikolojik dayanıklılık boyutlarından oluştuğunu belirtmişlerdir (Zhao ve Hou, 2009: 35-36).

Umut; bireyin arzu edilen hedeflere ulaşabileceğine yönelik düşüncesini ifade etmektedir (Snyder vd.1996:321). Yapılan çalışmalar umut kavramının zihinsel ve fiziksel olarak karşılaşılan güçlüklerle başa çıkmada etkili bir özellik olduğunu ortaya koyup iş hayatında umudun, yüksek motivasyon ve performans kaynağı olduğunu göstermiştir (Keleş,2011:348).

İyimserlik; şimdi ve gelecekte başarılı olmak için pozitif bakış açısına sahip olmaktır (Luthans vd., 2010: 42). İyimserlik, kişilere memnuniyet veya sosyal açıdan fırsatlar sunan, sosyal veya maddi değerlerle ilgili ruh hali veya tutumlardır. İyimser kişiler pozitif olayları içselleştirirken, negatif olayları dışsallaştırma eğilimindedirler (Çelik vd., 2014: 364).

Öz-yeterlilik; kişilerin davranışlarının bulunulan çevreyi etkileyebileceğine dair inançlarından ne ölçüde etkilendiklerini ortaya koyan bir kavramdır (Stajkovic ve Luthans, 1998: 63). Öz-yeterlilik, kişilerin sahip oldukları yeteneklerini değil, bu yeteneklerine ne derece inandıklarını göstermektedir (Polatçı, 2014: 117).

Psikolojik dayanıklılık; güçlük, belirsizlik, çatışma ve başarısızlık gibi durumlarda, bireylerin olumlu bir değişim ve tepki gösterebilmesi, artan sorumluluklar karşısında esnek davranabilmesi şeklinde tanımlanabilir (Luthans, 2002: 696). Luthans ve Youssef (2004:152)'e göre dayanıklılık, bir kişinin sıkıntı ve başarısızlıklardan kolayca toparlanması ve bu olumsuzlukları, karşı konulamayan pozitif değişimler olarak görmesidir.

Psikolojik sermaye boyutlarının (iyimserlik, umut, psikolojik dayanıklılık ve öz-yeterlilik) tamamı pozitif davranış kavramlarının sahip olması gerektiği gibi pozitif, kendine has, ölçülebilir, öğrenilebilir, geliştirilebilir nitelik taşırlar ve kişisel ve örgütsel performansa olumlu etki yapma özelliğine sahiptirler (Polatçı,2014: 118).

2.2. Girişimcilik ve Girişimci

Girişimcilik konusu sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçişle birlikte büyük bir öneme sahip olmuştur. Bugün ekonomik gelişimin en önemli itici gücü haline gelen girişimcilik tüm alanlarda kalkınma ve ilerlemenin temel faktörü olarak görülmektedir (Özgüner,2015: 149).

Girişimcilik, fırsatları kovalamak, algılamak ve ele geçirmek için bir organizasyon yaratma faaliyetidir (Mueller ve Thomas, 2000: 52). Girişimci ise bireyi temel alan ve bireye ait özel yetenek, beceri ve zihinsel kapasitelere vurgu yapan bir kavramdır (Ören ve Biçkes, 2011: 71). Girişimciliği daha çok psikolojik ve kişilik özellikleri üzerinde durarak açıklayan bireysel yaklaşım; psikolojik olarak bireylerin değerlerinin, tutumlarının, ihtiyaçlarının onların girişimcilik eğilimleri üzerinde etkili olduğunu ortaya koymuştur. Girişimcilik eğilimine sahip bireylerin ileri gelen özellikleri; cesaret, güçlü inandırıcılık, risk alma, esneklik, yaratıcılık, bağımsızlık isteği, problem

çözme yeteneği, yüksek hayal gücü, başarılı olma arzusu, liderlik, çalışkan olmak, yüksek kapasite, deneyim, çabuk ve hızlı karar verme ve yüksek özgüvendir (İşcan ve Kaygın,2001: 444-446, Canbaz vd.2013: 2).

Koh (1996)'a göre girişimcilik eğilimlerinin belirlenmesinde önemli olan faktörlerin başında psikolojik faktörler gelmektedir. Bu faktörler; başarı ihtiyacı, kontrol odağı, risk alma eğilimi, belirsizliğe karşı tolerans, kendine güven ve yenilikçiliktir (Avşar,2007:7).

Başarı ihtiyacı; McClelland (1961) tarafından ortaya koyulan başarı ihtiyacı faktörünün bireylerin girişimcilik eğilimleri üzerinde etkisi büyüktür. Başarı ihtiyacı ;bireyleri girişimciliğe sevk etmekte, kontrollü riskleri üstlenmeye yönelmekte, problem çözme yeteneğini geliştirmekte ve amaçların belirlenmesine katkıda bulunmaya sevk etmektedir (Korkmaz,2012: 212). Başarı ihtiyacı yüksek olan kişilerin girişimciliğe diğer bireylere nazaran daha fazla eğilimli oldukları görülmektedir (Uzun ve Dirlik, 2007: 134).

Kontrol odağı; bir kişinin yaşamı hakkındaki algılarını ve yaşamındaki olaylar üzerindeki hakimiyetine olan inancını ifade eder. Kontrol odağı, kişinin eylemleri ile bu eylemlerin sonuçları arasındaki bağlantıyı ne derece algıladığı ile ilgili bir kavramdır. Bazı insanlar gerçekleştirmek istedikleri hedefler için gerekli cesareti kendilerinde bulurken, bazıları ise, bunun tamamen dış etkenlere bağlı olduğunu düşünürler (Bozkurt ve Erdurur, 2013: 60).

Risk alma eğilimi; girişimciler ileriye görebilme yeteneğine sahip kişilerdir. Tehlikeden kaçınmazlar. Girişimcilik eğilimi yüksek kişiler yeni ve riskli fikirleri kovalamaya ve fırsatları değerlendirmeye gayret eden kişilerdir (Ceylan ve Demircan, 2002: 7).

Belirsizliğe karşı tolerans; belirsiz durumlarda olumlu tepki verebilme yeteneğidir. Eğer birey belirsizliklerle dolu bir ortamda aldığı karara güvenebiliyorsa, belirsizliğe karşı yüksek toleransa sahip demektir (İşcan ve Kaygın, 2011: 447).

Kendine güven; girişimciliğin psikolojik özelliklerinden biridir ve bir kişinin kendi yeteneklerini değerlendirmesi anlamına gelir (Kauppila vd.2010:4). Başarılı bir girişimci hedeflerine ulaşabilmek için mutlaka kendine güvenmelidir.

Yenilikçilik; girişimciliğin odak noktası olan bu kavram, fırsatları değerlendirmenin, mevcut olanı geliştirmenin yoludur. Girişimci, yenilik yoluyla değişimi ortaya çıkarır, farkındalık yaratır ve bunun sonucunda da başarıya ulaşır (Solmaz,2014: 43).

3. HİPOTEZLERİN OLUŞTURULMASI

Luthans vd.(2010: 48), psikolojik sermayenin umut, iyimserlik, psikolojik dayanıklılık ve öz-yeterlilik boyutlarının birbirleri ile etkileşim halinde olduklarını ve bu durumun kişisel performansa, hedefler doğrultusunda motivasyon artışına ve olumsuzluklar karşısında pozitif tepkilerin oluşmasına zemin hazırlayacağını belirtmektedir. Bu etkileşim kişilerin olaylara olumlu yaklaşması sonucunda, bireysel çabaya, azme dayanan bir başarıyı ortaya çıkarmaktadır (Çetin, 2012: 126). Örneğin; umutlu insanlar, zorlukların üstesinden gelme noktasında güçlü bir motivasyona ve dirence sahiptir. Öz-yeterlilikleri yüksek insanlar, umutlarını, iyimserliklerini ve dayanıklılıklarını kolaylıkla gerçek hayatta kullanabilirler (Erkmen ve Esen, 2012: 58). Psikolojik sermaye konusunda yapılan araştırmalarda psikolojik sermayenin; pozitif duyguları, performansı, etkinliği, yaratıcılık performansını, amaçları gerçekleştirmeyi pozitif olarak etkilediği sonucuna ulaşılmıştır (Erkmen ve Esen, 2013: 24). Ulaşılan bu sonuçlar, girişimcilik eğilimi yüksek kişilerde bulunan psikolojik özellikler ile yakınlık göstermektedir.

Canbaz ve Cankır (2013: 5-6)'a göre, girişimcilik eğilimini etkileyen faktörlerin başında iyimserlik ve kendine güven gelmektedir. Buna göre iyi bir girişimci, olumsuz durumlar karşısında sağlam durabilmeli ve iyimserliğini koruyabilmelidir. Ayrıca belirsizlik ortamında

kişilerin sahip oldukları öz-yeterlilik onların risk alma eğilimlerini artıracak ve alacakları kararlarda kendilerini bağımsız hissetmelerine yardımcı olacaktır. Bu noktada psikolojik sermaye alt boyutu olan öz-yeterlilik, bireylerin zorluklarla başa çıkabilmelerine, amaçları doğrultusunda yılmadan çalışmalarına ve sabırlı olmalarına vesile olmaktadır (Polatçı,2014: 117). Buradan hareketle psikolojik sermaye alt boyutu olan öz-yeterliliğin girişimcilik eğilimini etkileyeceği sonucuna ulaşmak mümkündür. Yine bireylerin sahip oldukları umutları, hayalleri onların girişimcilik eğilimleri üzerinde etkili olacaktır. Hayalleri olan, umudunu yitirmeyen bireyler hayallerini gerçekleştirecek değerlere, değişime ve performansa yol açacak ufka sahip olacaktır (Canbaz ve Cankır,2013: 117). Psikolojik sermaye alt boyutu olan umut, bireylerin kendilerini hedeflerine götürecek yolları belirlemelerine ve bu yolda ilerlemeleri noktasında kendilerini motive etmelerine imkan sunması (Polatçı,2014:117), psikolojik sermayenin umut boyutunun bireylerin girişimcilik eğilimlerini etkileyebileceğine sonucunu doğurmaktadır.

Azim ve kararlılık; insanlarda girişimcilik eğilimlerinin oluşmasının önemli bir unsurudur. Bu noktada iyi bir girişimci yeni buluşlar ve arayışlar içindeyken ısrarcı olmalıdır (Canbaz ve Cankır, 2013: 7). Psikolojik sermaye boyutlarından olan psikolojik dayanıklılık ise; bireylerin değişim, zorluk ve riskli durumların üstesinden gelebilmelerini sağlayan bir kapasitedir (Polatçı,2014: 118). Bu iki durumdan hareketle psikolojik sermayenin dayanıklılık alt boyutunun girişimcilik eğilimi üzerinde etkisinin olabileceği kanaatine ulaşılabilir.

Yukarıda belirtilen teorik açıklamalar ışığında aşağıdaki hipotezler geliştirilmiştir.

H1: Psikolojik sermaye alt boyutu umut, girişimcilik eğilimini pozitif veya negatif ve anlamlı olarak etkiler.

H2: Psikolojik sermaye alt boyutu iyimserlik, girişimcilik eğilimini pozitif veya negatif ve anlamlı olarak etkiler.

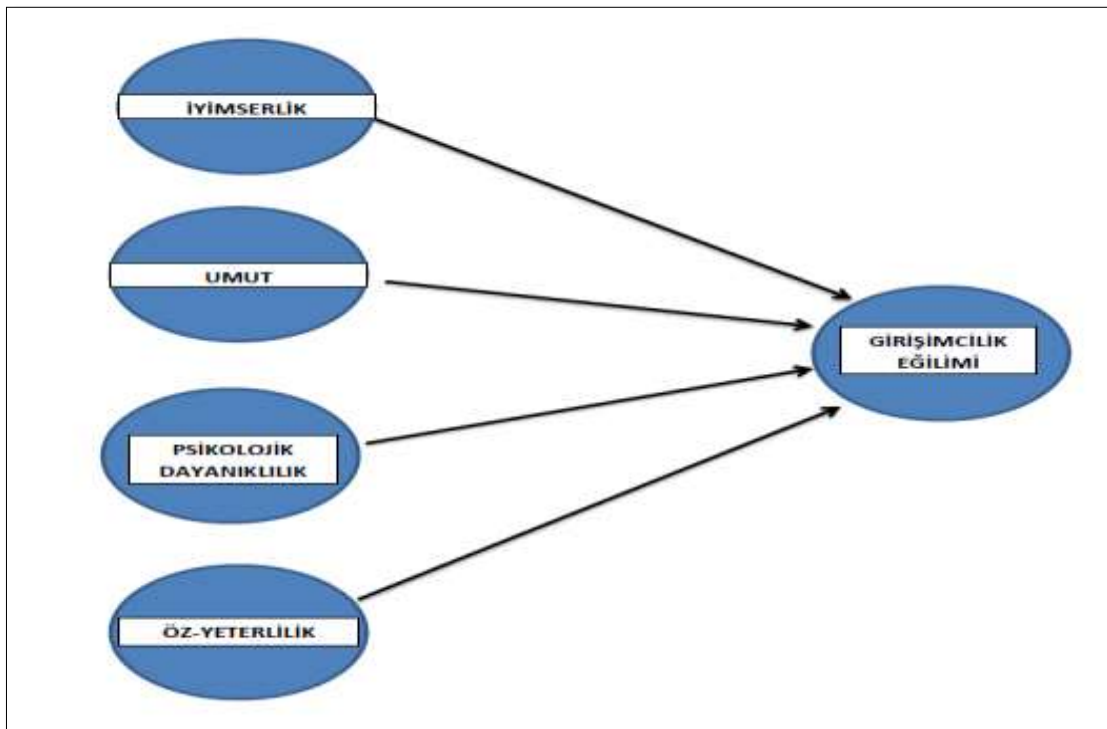
H3: Psikolojik sermaye alt boyutu öz-yeterlilik, girişimcilik eğilimini pozitif veya negatif ve anlamlı olarak etkiler..

H4: Psikolojik sermaye alt boyutu psikolojik dayanıklılık, girişimcilik eğilimini pozitif veya negatif ve anlamlı olarak etkiler.

4. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Üniversite öğrencilerinde psikolojik sermayenin girişimcilik eğilimine etkisini alt boyutlar üzerinden belirlemeye yönelik olan bu çalışmada; Adıyaman Üniversitesi Besni Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören ve Girişimcilik dersi alıp başarılı olmuş öğrencilerden elde edilen veriler (n=300) ışığında oluşturulan modele (Şekil 1) ilişkin analizler yapılmıştır. Bu kapsamda öncelikle daha önce Türk kültürüne uyarlama çalışmaları yapılan ve çalışmada kullanılan ölçeklerin, araştırma verilerine uygunluğunu test etmek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi yapılmış ardından değişkenler arası korelasyonlar tespit edilmiştir. Daha sonra hipotezlerin test edilmesi amacıyla Çoklu Regresyon Analizi yapılmıştır. Araştırma Modeli Şekil 1’de sunulmuştur.

Şekil 1: Araştırma Modeli

4.1. Araştırmanın Evreni

Araştırma evrenini Adıyaman Üniversitesi Besni Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören ve Girişimcilik dersi alıp başarılı olmuş öğrenciler oluşturmaktadır. Söz konusu Yüksekokul'da 2015-2016 Akademik Yılında Girişimcilik dersi alıp başarılı olmuş öğrenci sayısı 545 kişidir. Ana kütleden %95 güvenirlilik sınırları içerisinde %5'lik bir hata payı dikkate alınarak minimum örneklem büyüklüğü 226 kişi olarak hesap edilmiştir (Sekaran, 1992:253). Öncelikle tam sayım yapmak amacıyla tüm öğrencilere anket formu fiziki ve online olarak (mail yoluyla) dağıtılmıştır. Ancak fiziki olarak dağıtılan anket formları bazı öğrenciler tarafından doldurulmak istenilmemiş, bazıları tarafından da eksik doldurulmuştur. Online (mail yoluyla) dağıtılan anket formları ise bazı öğrencilerin bilgisayar ve/veya internete erişim problemi yaşamaları nedeniyle hedef kitleye ulaştırılamamıştır. Tüm bu olumsuzluklara rağmen fiziki ve online olarak dağıtılan 545 anket formundan 300 tanesinin geri dönüşü sağlanmış ve bu sayının tamamı analiz yapmak için uygun bulunmuştur.

Araştırmaya katılanların %41'i erkek (n=123) ve %21'inin (n=63) babası emeklidir. Ayrıca katılımcıların %90,7'sinin (n=272) annesinin ev hanımı olup %36,3'ünün (n=109) aylık aile geliri 1.000 TL – 2.000 TL arasında yer almaktadır.

4.2. Araştırmanın Ölçekleri

Üniversite öğrencilerinde psikolojik sermayenin girişimcilik eğilimine etkisini alt boyutlar üzerinden belirlemeye yönelik olan bu çalışmada kullanılan ölçeklere ilişkin bilgiler aşağıda verilmektedir. Araştırmada kullanılan ölçeklere ilişkin uyum iyiliği değerleri Tablo 1'de sunulmuştur. Araştırmada oluşturulan modeli ve hipotezleri test etmek amacıyla Çoklu Regresyon Analizi yapılmıştır. Gizli değişkenlerle analiz için çalışmadaki tüm değişkenlerin ölçülmesinde kullanılan bütün ölçüm araçlarının geçerli ve güvenilir olması gerekmektedir (Şimşek, 2007:19). Bu amaçla çalışmada kullanılan bütün ölçeklere ilişkin yapılan geçerlilik ve

güvenilirlik çalışmalarına dair sonuçlar her ölçekle ilgili bölümün sonunda sunulmuştur. Tüm ölçeklerde KMO ve Barlett testleri kabul edilen standartlardadır. Ayrıca ölçeklerde çoklu bağlantı testleri yapılmış olup bağlantı problemi bulunmamaktadır.

Psikolojik Sermaye Ölçeği (PS)

Üniversite öğrencilerinin pozitif psikolojik sermaye algılarını ölçmek için; Luthans vd. (2007: 237- 238) tarafından geliştirilen 24 ifadeli “Psikolojik Sermaye Ölçeği” (PCQ-24) kullanılmıştır. Ölçekte öz-yeterlilik, umut, iyimserlik ve dayanıklılık olmak üzere dört boyut bulunmaktadır. Boyutların her birinde boyutta 6 ifade yer almaktadır. Araştırmada, ölçeğin Yıldız (2015) tarafından kullanılan Türkçe hali, tarafımızca üniversite öğrencilerine göre uyarlanarak kullanılmıştır. Ölçek 5’li Likert tipi ifadelerden oluşmaktadır (1=Hiç Katılmıyorum, 5= Tamamen Katılıyorum).

Ölçeğin yapı geçerliliğini test etmek amacıyla paket program ile Doğrulamalı Faktör Analizi yapılmıştır. Faktör analizi neticesinde ölçeğin dört boyutlu yapısına uyum sağlamadığı ve uyum iyiliği değerlerinin kabul edilebilir standartlarda olmadığı tespit edilmiştir. Bunun üzerine ifadelerin standardize edilmiş regresyon katsayılarına (Standardized Regression Weights) bakılmıştır. Burada tahmin (estimate) değerleri çok düşük olduğu görülen PS1 (Hayatımda işler asla benim istediğim şekilde yürümez.), PS7 (Herhangi bir problemin çözümü için birçok yol vardır), PS8 (Herhangi bir terslikle karşılaştığımda, onu atlatma konusunda sıkıntı yaşıyorum), PS11 (Eğer hayatımda bir şeyler benim için yanlış gitmeye başlarsa, onu değiştirebileceğimi düşünmüyorum) ve PS13 (Hayatımdaki birçok şeyi tek seferde halledebileceğimi hissediyorum) ifadeleri sırayla teker teker çıkarılarak Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) tekrarlanmıştır.

Ayrıca birbiri arasındaki kovaryans değeri çok yüksek olan PS17 (Şu anda, kendimi çok başarılı olarak görüyorum) ve PS20 (Şuanda amaçlarımı sıkı bir şekilde takip ediyorum) ifadeleri arasında modifikasyon uygulanmıştır.

Tüm bu işlemlerden sonra tekrarlan nihai Doğrulamalı Faktör Analiz (DFA) neticesinde verilerin ölçeğin dört boyutlu yapısına uyum sağladığı ve faktör yüklerinin .49 - .73 arasında olduğu tespit edilmiştir. Ölçeğin uyum iyiliği değerleri diğer ölçeklerin uyum iyiliği değerleri ile birlikte Tablo 1’de sunulmuştur. Yapılan güvenilirlik analizi sonucunda ölçeğin Cronbach’s Alpha güvenilirlik katsayısı .91 olarak bulunmuştur. Ölçeğin Kaiser-Meyer-Olkin analiz sonucunun .92 ve Barlett testi anlamlı ($p=.000$) olduğu ortaya çıkmıştır.

Girişimcilik Eğilimi Ölçeği (GE)

Üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini ölçmek için; İşcan (2011)’den alınan 28 ifadeli “Girişimcilik Eğilimi Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçekte kendine güven (4 ifade), yenilik (6 ifade), başarıya ihtiyacı (5 ifade), kontrol odağı (6 ifade), risk almak (5 ifade) ve belirsizliğe karşı tolerans (2 ifade) olmak üzere altı boyut bulunmaktadır. (Yapılan analizlerde ölçek, tek boyutlu ve Genel Girişimcilik Eğilimi adı altında kullanılmıştır) Araştırmada, ölçeğin İşcan (2015) tarafından kullanılan Türkçe hali, tarafımızca örnekleme göre uyarlanarak kullanılmıştır. Ölçek 5’li Likert tipi ifadelerden oluşmaktadır (1=Hiç Katılmıyorum, 5= Tamamen Katılıyorum).

Ölçeğin yapı geçerliliğini test etmek amacıyla paket program ile doğrulamalı faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizi neticesinde ölçeğin altı boyutlu yapısına uyum sağlamadığı ve uyum iyiliği değerlerinin kabul edilebilir standartlarda olmadığı tespit edilmiştir. Bunun üzerine ifadelerin standardize edilmiş regresyon katsayılarına (Standardized Regression Weights) bakılmıştır. Burada tahmin (estimate) değerleri çok düşük olduğu görülen GE21 (Yaşamımdaki olayların sonuçlarını şans ve kötü kader değil ben etkilerim), GE15 (Başarılı olduğumu hissetmezsem yüksek ücretli olsaydı o işi yapmaktan hoşlanmam), GE10 (İnsanlar girişimcilerden etkilenirler), GE26 (Kriz durumlarında bile girişimcilikte bulunmak gerekmektedir), GE25 (Başarı için doğru zamanda doğru işi yapmak gerekir), GE20 (Kendi işinde çalışmak başkasının

işinde çalışmaktan daha keyiflidir), GE19 (Başkasının gözetimi olmadığı zamanlarda daha başarılı olurum) ve GE13 (İlerleyen yıllarda kendi işimi kurmak istiyorum) ifadeleri sırayla teker teker çıkarılarak Doğrulamalı Faktör Analiz (DFA) tekrarlanmıştır.

Tüm bu işlemlerden sonra tekrarlan nihai Doğrulamalı Faktör Analiz (DFA) neticesinde verilerin ölçeğin altı boyutlu yapısına uyum sağladığı ve faktör yüklerinin .54 - .82 arasında olduğu tespit edilmiştir. Ölçeğin uyum iyiliği değerleri diğer ölçeklerin uyum iyiliği değerleri ile birlikte Tablo 1’de sunulmuştur. Yapılan güvenilirlik analizi sonucunda ölçeğin Cronbach’s Alpha güvenilirlik katsayısı .89 olarak bulunmuştur. Ölçeğin Kaiser-Meyer-Olkin analiz sonucunun .90 ve Barlett testi anlamlı ($p=.000$) olduğu ortaya çıkmıştır.

4.3. Bulgular

Araştırma kapsamında öncelikle ölçeklere ilişkin doğrulamalı faktör analizleri yapılmıştır. Bu testlere ilişkin bulgular Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1: Ölçeklerin Uyum İyiliği Değerleri

Ölçekler	X ²	df	CMIN/ DF≤5	GFI ≥.85	AGFI ≥.80	CFI ≥.90	NFI ≥.90	TLI ≥.90	RMSEA ≤.08
1.Psikolojik Sermaye	346.09	145	2.39	.89	.85	.90	.84	.88	.07
2.Girişimcilik Eğilimi	395.32	155	2.55	.88	.84	.90	.84	.87	.07

Not: Uyum iyiliği değer aralıkları **“kabul edilebilir”** standartlara göre düzenlenmiştir.

Araştırma neticesinde elde edilen verilere paket programlar vasıtasıyla analizler yapılmıştır. Bu çerçevede öncelikle katılımcıların algıladıkları psikolojik sermaye ve girişimcilik eğilimine ilişkin verilerin ortalamaları, standart sapmaları ve aralarındaki korelasyonlar incelenmiştir.

Analiz neticesinde elde edilen ortalamalar, standart sapmalar ve korelasyon değerleri Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2: Değişkenlere Ait Ortalama, standart Sapma ve Korelasyon Katsayıları (N=300)

Değişkenler	Ort.	S.S	1	2	3	4	5
İyimserlik	3,88	,736	(.636)	,622**	,450**	,587**	,480**
Umut	3,85	,694	,622**	(.775)	,584**	,716**	,627**
Psikolojik Dayanıklılık	3,94	,793	,450**	,584**	(.653)	,645**	,499*
Öz-Yeterlilik	3,96	,739	,587**	,716**	,645**	(.839)	,621**
Girişimcilik Eğilimi	3,60	,603	,480**	,627**	,499*	,621**	(.885)

Not: Alpha güvenilirlik katsayıları parantez içinde gösterilmiştir. ** $p<.01$

Üniversite öğrencilerinin psikolojik sermayenin alt boyutları olan iyimserlik, umut, psikolojik dayanıklılık ve öz-yeterlilik algıları ile girişimcilik eğilimi arasındaki ilişkiler çoklu korelasyon analizi ile araştırılmıştır.

Elde edilen bulgulara göre; katılımcıların psikolojik sermayenin alt boyutlarından olan iyimserlik algısı ile girişimcilik eğilimi arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki vardır ($r(300) = .48, p<.001$). Katılımcıların psikolojik sermayenin alt boyutlarından olan umut algısı ile

girişimcilik eğilimi arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki vardır ($r(300) = .627, p < .001$). Katılımcıların psikolojik sermayenin alt boyutlarından olan psikolojik dayanıklılık algısı ile girişimcilik eğilimi arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki vardır ($r(300) = .499, p < .005$). Katılımcıların psikolojik sermayenin alt boyutlarından olan öz-yeterlilik algısı ile girişimcilik eğilimi arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki vardır ($r(300) = .621, p < .001$). (Gürbüz ve Şahin, 2016:268)

Analizin ikinci aşamasında ise hipotezlerin test edilmesi amacıyla Çoklu Regresyon Analizi yapılmıştır.

Adıyaman Üniversitesi Besni Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören ve Girişimcilik dersi alıp başarılı olmuş öğrencilerin girişimcilik eğilimlerini psikolojik sermayenin alt boyutları olan iyimserlik, umut, psikolojik dayanıklılık ve öz-yeterlilik algılarının ne kadar belirlediğini incelemek üzere çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Analiz neticesinde elde edilen ortalamalar, standart sapmalar ve korelasyon değerleri Tablo 2’de sunulmuştur. Çoklu analizi sonuçları ise Tablo 3’de sunulmuştur.

Tablo 3: Çoklu Regresyon Analizi Sonuçları (N=300)

Değişkenler	B	S.H.	β
1. İyimserlik	,05	,05	,07
2. Umut	,28	,06	,33**
3. Psikolojik Dayanıklılık	,07	,04	,09
4. Öz-Yeterlilik	,24	,06	,29**
SABİT	1,092	,165	

Not: $R^2 = 0.46$; Düz. $R^2 = 0.45$; $F_{(4,295)} = 12,532, p < 0.001$ ** $p < .01$

Çoklu regresyon analizi sonuçları istatistiksel olarak anlamlıdır. ($F_{(4,295)} = 12,532, p < 0.001$) Düzeltilmiş R^2 değeri 0.45’tir. Bu netice, girişimcilik eğilimindeki %45’lik orandaki varyansın psikolojik sermayenin alt boyutları olan iyimserlik, umut, psikolojik dayanıklılık ve öz-yeterlilik tarafından açıklandığını gösterir. Tablodaki Beta katsayıları incelendiğinde, tüm bağımsız değişkenler regresyon analizine tabi tutulduğunda, girişimcilik eğilimini açıklamada Umut ($\beta = 0.33, p < 0.01$) ve Öz-Yeterlilik ($\beta = 0.29, p < 0.01$) boyutlarının anlamlı katkısının olduğu ancak İyimserlik ($\beta = 0.07, p > 0.05$) ve Psikolojik Dayanıklılık ($\beta = 0.09, p > 0.05$) boyutlarının anlamlı katkısının olmadığı ortaya çıkmaktadır (Gürbüz ve Şahin, 2016:279-280)

Bu durumda;

Katılımcıların psikolojik sermayenin alt boyutlarından olan iyimserlik algısının, girişimcilik eğilimine etkisini araştıran H1 hipotezi ile katılımcıların psikolojik sermayenin alt boyutlarından olan psikolojik dayanıklılık algısının, girişimcilik eğilimine etkisini araştıran H3 hipotezi desteklenmezken,

Katılımcıların psikolojik sermayenin alt boyutlarından olan umut algısının, girişimcilik eğilimine etkisini araştıran H2 hipotezi ile katılımcıların psikolojik sermayenin alt boyutlarından olan öz-yeterlilik algısının, girişimcilik eğilimine etkisini araştıran H4 hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 4: Hipotez Testi Sonuçları

	Hipotez	β *	Sonuç
H1	İyimserlik → Girişimcilik Eğilimi	,07	Desteklenmedi
H2	Umut → Girişimcilik Eğilimi	,33**	Kabul
H3	Psikolojik Dayanıklılık → Girişimcilik Eğilimi	,09	Desteklenmedi
H4	Öz-Yeterlilik → Girişimcilik Eğilimi	,29**	Kabul

*Standardize edilmiş katsayılar. ** $p < .01$

5. Tartışma ve Sonuç

Luthans vd. (2007). tarafından kişinin “*kim olduğunu*” ve “*pozitif bakış açısıyla ne olabileceğini*” ifade eden bir kavram olarak tanımlanan psikolojik sermayenin iyimserlik, umut, psikolojik dayanıklılık ve öz-yeterlilik alt boyutlarının girişimcilik eğilimine etkisini geleceğin potansiyel girişimcileri olan üniversite öğrencileri örnekleminde ele alan araştırma kapsamında kurulan 4 (dört) hipotezden 2 (iki) tanesi kabul edilirken, 2 (iki) tanesi desteklenmemiştir.

Erkmen ve Esen (2012)’ye göre; umutlu bireyler zorlukların üstesinden gelme noktasında güçlü bir motivasyona ve dirence sahiptir. Canbaz ve Cankır (2013), bireylerin sahip oldukları umutları, hayalleri onların girişimcilik eğilimleri üzerinde etkili olacağını belirlemekte ayrıca hayalleri olan, umudunu yitirmeyen bireylerin hayallerini gerçekleştirecek değerlere, değişime ve performansa yol açacak ufka sahip olacaklarını ifade etmektedir. Aynı şekilde Polatçı (2014) da; bireylerin kendilerini hedeflerine götürecek yolları belirlemelerine ve bu yolda ilerlemeleri noktasında kendilerini motive etmelerine imkan sunması bakımında psikolojik sermayenin alt boyutlarından umut boyutuna önem vermektedir. Araştırma neticesinde psikolojik sermayenin umut alt boyutunun girişimcilik eğilimine pozitif ve anlamlı olarak etki ettiğinin tespit edilmesi literatürü doğrular niteliktedir.

Canbaz ve Cankır (2013: 5-6)’a göre, girişimcilik eğilimini etkileyen faktörlerin başında iyimserlik ve kendine güven gelmektedir. Buna göre iyi bir girişimci, olumsuz durumlar karşısında sağlam durabilmeli ve iyimserliğini koruyabilmelidir. Polatçı (2014) da belirsizlik ortamında kişilerin sahip oldukları öz-yeterliliğin onların risk alma eğilimlerini artıracaklarını ve alacakları kararlarda kendilerini bağımsız hissetmelerine yardımcı olacağını belirlemekte, öz-yeterliliğin, bireylerin zorluklarla başa çıkabilmelerine, amaçları doğrultusunda yılmadan çalışmalarına ve sabırlı olmalarına imkan tanıdığını ifade etmektedir. Bununla beraber Erkmen ve Esen (2012), öz-yeterlilikleri yüksek insanların, umutlarını, iyimserliklerini ve dayanıklılıklarını kolaylıkla gerçek hayatta kullanabileceklerini belirtmektedir. Araştırma sonucunda psikolojik sermayenin öz-yeterlilik alt boyutunun girişimcilik eğilimine pozitif ve anlamlı olarak etki ettiğinin ortaya çıkması literatür ile uyumaktadır.

Canbaz ve Cankır (2013: 5-6)’a göre, girişimcilik eğilimini etkileyen faktörlerin başında iyimserlik ve kendine güven gelmektedir. Buna göre iyi bir girişimci, olumsuz durumlar karşısında sağlam durabilmeli ve iyimserliğini koruyabilmelidir. Polatçı (2014)’e göre de; psikolojik sermaye boyutlarından olan psikolojik dayanıklılık; bireylerin değişim, zorluk ve riskli durumların üstesinden gelebilmelerini sağlayan bir kapasitedir. Girişimcilik eğilimine etki edeceği literatürde bahsedilen psikolojik sözleşmenin iyimserlik alt boyutu ile psikolojik dayanıklılık alt boyutunun araştırma sonuçlarına göre araştırmaya esas teşkil eden örneklem bazında girişimcilik eğilimine etki etmediği tespit edilmiştir. Literatüre aykırı olarak ortaya çıkan bu durumun

nedenlerinden birinin -Tablo 2'de görüleceği üzere- psikolojik sermayenin iyimserlik alt boyutu ve psikolojik dayanıklılık alt boyutu ile girişimcilik eğilimi arasındaki zayıf korelasyon ilişkilerinin olduğu söylenebilir. Ayrıca örneklemin aylık aile gelirinin 1.000 TL – 2.000 TL arası olması ve ailelerinde girişimci bulunma oranının az olmasından (katılımcıların %21'inin babası emekli, %90,7'sinin (n=272) annesinin ev hanımı) ötürü girişimcilik kültürünün zayıf olması da bu durumun nedenleri arasında sayılabilir. Araştırmacıların tespit edilen bu aksine durumu kültürel ve demografik farklılıklar gösteren örneklerde araştırmaları önerilmektedir.

Üniversite öğrencileri geleceğin potansiyel girişimcileri pozisyonundadırlar. Araştırmamızda rastladığımız bulgular psikolojik sermayenin bazı boyutlarının girişimcilik eğilimini etkilediği yönündedir. Bu durumda psikolojik sermaye algıları yüksek bireylerin girişimcilğe yönlendirilmesi noktasında üniversitelere büyük bir görevin düştüğü değerlendirilmektedir. Ayrıca girişimcilikle ilgili kamu kurumlarıyla sivil toplum kuruluşlarının da bu noktada girişimcilik eğilimine psikolojik sermaye penceresinden bakmalarında yarar olacağı düşünülmektedir.

Son olarak; üniversite öğrencilerinin psikolojik sermaye algılarının girişimcilik eğilimine etkilerinin araştırıldığı bu çalışmanın lisans, yüksek lisans ve doktora düzeylerinde eğitim olan öğrenciler örnekleminde duygusal zeka ve duygusal emek ölçeklerinin aracı etkisinin de gözlemlenerek genişletilmesi araştırmacılara tavsiye edilmektedir.

KAYNAKLAR

- Avşar, M. (2007). *Yüksek Öğretimde Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimlerinin Araştırılması*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesinde Bir Uygulama, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Bozkurt, Ö. ve Erdurur, K. (2013). Girişimci Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Eğilimindeki Etkisi: Potansiyel Girişimciler Üzerinde Bir Araştırma, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*,8(2), 57-78.
- Canbaz M., Çankır B. ve Çevik E., (2013). İşletme ve Muhasebe Eğitimi Alan Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Belirlenmesinde Bölgesel Farklılık Etkisi, *Congress-SDU*, 1-16.
- Ceylan, A. ve Demircan, N. (2002). Girişimcilerin Başarı, Güç ve Yakın İlişki İhtiyaçlarının Kişilik Özellikleriyle İlişkisi Üzerine Düzce Bölgesi'ndeki Kobi'lerde Bir Araştırma, 21. Yüzyılda KOBİ'ler: Sorunlar, Fırsatlar ve Çözüm Önerileri, Doğu Akdeniz Üniversitesi İşletme Fakültesi, 03-04 Ocak K.K.T.C.
- Çelik, M., Turunç, Ö. ve Bilgin, N. (2014). Çalışanların Örgütsel Adalet Algılarının Psikolojik Sermaye Üzerine Etkisi: Çalışanların İyilik Halinin Düzenleyici Rolü, *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(4), 559-585.
- Çetin, F. ve Basım, N. (2012). Örgütsel Psikolojik Sermaye: Bir Ölçek Uyarlama Çalışması, *Amme İdaresi Dergisi*, 45(1), 121-137.
- Erkmen, T. ve Esen, E. (2012). Bilişim Sektöründe Çalışanların Psikolojik Sermaye Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma, *Afyon Kocatepe Üniversitesi, İİBF Dergisi*, 14(2), 55-72.
- Erkmen, T. ve Esen, E. (2013). Psikolojik Sermaye Ölçeğinin Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması, *Öneri Dergisi*, 10(39), 23-30.
- Erkuş, A. ve Fındıklı, M. A. (2013). Psikolojik Sermayenin İş Tatmini, İş Performansı ve İşten Ayrılma Niyeti Üzerindeki Etkisine Yönelik Bir Araştırma. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 42(2). 302-318.
- Gürbüz, S., Şahin, F. (2016). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri Felsefe-Yöntem-Analiz*, Ankara: Seçkin Yayınevi
- İşcan, Ö. F. ve Kaygın, E. (2011). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(2), 443-462.

- Kauppila, O. - P - Rajala, R. - Jyrama, A. (2010). Antecedents of Salespeople's Reluctance to Sell Radically New Products, *Industrial Marketing Management*, Sayı 39, 308-316.
- Keleş, H. N. (2011). Pozitif Psikolojik Sermaye: Tanımı, Bileşenleri Ve Örgüt Yönetimine Etkileri, *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 3(2). 343-350.
- Korkmaz, O. (2012), Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Bülent Ecevit Üniversitesi Örneği, *Afyon Kocatepe Üniversitesi İİBF Dergisi*, 14(2), 209-226.
- Larson, M ve Luthans, F.(2006). Potential Added Value of Psychological Capital in Predicting Work Attitudes, *Journal of Leadership and Organizational Studies*, 13(2), 75-32.
- Luthans, F. (2002). The Need for and Meaning of Positive Organizational Behavior, *Journal of Organizational Behavior*, 23, 695-706.
- Luthans, F. ve Youssef, C. M., (2004). Human, Social, and Now Positive Psychological Capital Management: Investing in People for Competitive Advantage, *Organizational Dynamics*, 33(2), 143-160.
- Luthans, F., Avey, J. B., Avolio, B. J. ve Peterson, Z. (2010). The Development and Resulting Performance Impact of Positive Psychological Capital, *Human Resource Development Quarterly*, 21(1), 41-67.
- Luthans, F., Youssef, C. M. and Avolio, B. J. (2007), *Psychological Capital: Developing the Human Competitive Edge*, 1st Edition, New York, NY: Oxford University Press, Inc.
- Luthans, F., Avolio, B. J., Avey, J. B. ve Norman, S. M. (2007). Positive Psychological Capital: Measurement and Relationship with Performance and Satisfaction, *Personnel Psychology*, 541-572.
- Mueller, S. L. ve Thomas, A. S. (2000) .Culture and Entrepreneurial Potential: A Nine Country Study of Locus Control and Innovativeness, *Journal of Business Venturing*, 16, .52.
- Nelson, D. ve Cooper, C. L. (2007). *Positive Organizational Behavior*, Sage Publication, London.[https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=4srtKo-Jkq4C&oi=fnd&pg=PP2&dq=Nelson,+D.+ve+Cooper,+C.L.++\(2007\)Positive+Organizational+Behavior,+London,+Sage+Publication&ots=TT_w1QcjZt&sig=BXIHC6Bs2TQxwH2p_Y6QI4UAW8Q&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false](https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=4srtKo-Jkq4C&oi=fnd&pg=PP2&dq=Nelson,+D.+ve+Cooper,+C.L.++(2007)Positive+Organizational+Behavior,+London,+Sage+Publication&ots=TT_w1QcjZt&sig=BXIHC6Bs2TQxwH2p_Y6QI4UAW8Q&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false)
- Ocak, M., Güler, M. ve Basım, H.N. (2015). Psikolojik Sermayenin Örgütsel Bağlılık ve İş Tatmini Tutumları Üzerine Etkisi: Bosnalı Öğretmenler Üzerine Bir Araştırma, *Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, <http://dx.doi.org/10.18074/cnuibf.274>.
- Ören, K. ve Biçkes, M. (2011). Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Potansiyeli Üzerindeki Etkileri (Nevşehir'deki Yüksek Öğrenim Öğrencileri Üzerinde Yapılan Bir Araştırma), *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(3),67-86.
- Özgüner, M. (2015). Girişimcilik Tipleri ve Kişilik Tipleri İlişkisi Üzerine Bir İnceleme, *Route Educational and Social Science Journal*, 2(1), 148-160.
- Özkul G. ve Dulupçu M. A. (2007). Kişisel Gelişimin Girişimci Tipleri Üzerine Etkisi: Antalya-Isparta İllerinde Bir İnceleme, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, Cilt 2, Sayı 2, 67-92.
- Pauramini, Z. ve Fayyazi, M. (2015). The Relationship between Positive Organizational Behavior with Job Satisfaction, Organizational Citizenship Behavior, and Employee Engagement, *International Business Research*,8(9), 57-66.
- Peterson, C. (2000). The Future of Optimizm., *American Psychological Association*. 55(1), 44-55.
- Polatçı, S. (2014). Psikolojik Sermayenin Görev ve Bağlamsal Performans Üzerindeki Etkileri: Polis Teşkilatında Bir Araştırma, *Ege Akademik Bakış Dergisi*, 14(1), 115-124.
- Sekaran, U., (1992). *Research Methods for Business: A Skill Building Approach*, Second Edition, John Wiley & Sons, 450.
- Snyder, C. R., Sympson, S. C., Ybasco, F. C., Borders, T. F., Babyak, M. A. and Higgins, R. L. (1996), Development and Validation of the State Hope Scale, *Journal of Personality and Social Psychology*, 70(2), ss.321-335.

- Solmaz, S. A., Aksoy, Ö., Şengül, S. ve Sarıışık, M. (2014). Üniversite Öğrencilerinin Girişimci Kişilik Özelliklerinin Belirlenmesi: Turizm Lisans ve Ön Lisans Öğrencileri Üzerine Bir Alan Araştırması. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 16(26). 41-55.
- Stajkovic, A. D. ve Luthans, F. (1998). Social Cognitive Theory and Self-Efficacy: Going Beyond Traditional Motivational and Behavioral Approaches. *Organizational Dynamics*, 26 (4), 62-74.
- Şimşek, Ö. F. (2007). *Yapısal Eşitlik Modellemesine Giriş: Temel İlkeler ve Lisrel Uygulamaları*, Ankara: Ekinoks.
- Tomer, J. F. (2003). Personal Capital And Emotional Intelligence: An Increasingly Important Intangible Source of Economic Growth, *Eastern Economic Journal*, 29(3). 453-470.
- Uzun, E. ve Dirlik, S. (2007). KOBİ Sahiplerinin Girişimcilik, Kişilik ve Liderlik Özelliklerinin Değerlendirilmesi: Muğla İlinde Ampirik Bir Araştırma, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(11), 133-148.
- Yüksel, H., Cevher, E. ve Yüksel, M. (2015). Öğrencilerin Girişimci Kişilik Özellikleri ile Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma. *Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 5(1), 143-156.
- Zhao, Z. ve Hou, J. (2009). The Study on Psychological Capital Development of Intrapreneurial Team, *International Journal of Psychological Studies*, 1(2), 35-40.

Extended English Abstract

1. Introduction

The proximity of hope, optimism, psychological capacity and self-sufficiency sub-dimensions of the psychological capital, which is about the psychological capacity and strong sides of individuals, with the personal traits that must be present in ideal entrepreneurs makes the interaction between psychological capital and entrepreneurship concepts become important.

In this study, the influence of psychological capital on the entrepreneurship inclinations of the individuals will be examined with all sub-dimensions. The fact that there are no important studies in the literature on this topic indicates that the study will contribute to the literature at an important level with its results. The sampling of the study consists of university students. The training on entrepreneurship has a great importance on the attitudes and future dreams of young people. The need for entrepreneurship training for the purpose of training future potential entrepreneurs has come to the forefront in recent years. For this reason, the study was conducted on students who were receiving entrepreneurship training in Adıyaman University, Besni Vocational High School, and who were successful. The study is important in that it will reveal the psychological capital levels of potential entrepreneurs, and show the influence of this capital on entrepreneur personality traits like taking risks, tolerance to uncertainties and self-confidence. The study is also important because of its findings on guiding young people with strong psychological capital in entrepreneurship.

2. Method

2.1. The Model of the Study

In this study in which the effects of optimism, hope, psychological endurance and self-sufficiency, which are the sub-dimensions of Psychological capital, on entrepreneurship inclination has been examined, the data were collected with questionnaire method. The following hypotheses were formed based on the model:

H1: Hope, which is the sub-dimension of psychological capital, influences the entrepreneurship inclination at a significant level either in a positive or in a negative manner.

H2: Optimism, which is the sub-dimension of psychological capital, influences the entrepreneurship inclination at a significant level either in a positive or in a negative manner.

H3: Self-sufficiency, which is the sub-dimension of psychological capital, influences the entrepreneurship inclination at a significant level either in a positive or in a negative manner.

H4: Psychological endurance, which is the sub-dimension of psychological capital, influences the entrepreneurship inclination at a significant level either in a positive or in a negative manner.

2.2. The Universe of the Study

The universe of the study consists of the students who were studying at Adıyaman University, Besni Vocational High School, and who received Entrepreneurship classes successfully. In this High School, the number of the students, who received and passed Entrepreneurship classes successfully in 2015-2016 Academic year, was 545. The sampling of the study consisted of 300 students who participated in the questionnaire.

2.3. The Scales of the Study

In order to measure the positive psychological capital perceptions of the university students, the 24-Item ‘‘Psychological Capital Scale’’ (PCQ-24), which was developed by Luthans et al., was used. There are 4 dimensions in this scale, which are; self-sufficiency, hope, optimism and endurance. There are 6 items in each of these dimensions. The Turkish version of the Scale, which was adopted into Turkish by Yıldız (2015), was used by us by adopting it to university students. In order to measure the entrepreneurship inclinations of the university students, the 28-Item ‘‘Entrepreneurship Inclination Scale’’, which was borrowed from İşcan (2011), was used. The assessments consisted of 5-Point Likert Scale (1=I do not agree at all, 5= I completely agree).

2.4. The Analysis of the Data

The Confirmatory Factor Analysis was performed in the study for the purpose of testing the fit of the scales to the study data; and then, the correlations among the variables were determined. The Multiple Regression Analysis was then performed to test the hypotheses.

3. The Findings

41% of the participants were male (n=123), and the fathers of 21% (n=63) were retired. In addition, 90,7% of the mothers of the participants (n=272) were housewives; and 36,3% (n=109) had monthly income levels as 1.000 TL – 2.000 TL.

There is a significant and positive relation between the optimism perception, which is one of the sub-dimensions of psychological capital, and entrepreneurship inclination ($r(300) = .48, p < .001$). There is a significant and positive relation between the hope perception and entrepreneurship inclination ($r(300) = .627, p < .001$). There is a significant and positive relation between the psychological endurance perception, which is one of the sub-dimensions of psychological capital, and entrepreneurship inclination ($r(300) = .499, p < .005$). There is a significant and positive relation between the self-sufficiency perception, which is one of the sub-dimensions of psychological capital, and entrepreneurship inclination ($r(300) = .621, p < .001$).

The Multiple Regression Results are statistically significant ($F_{(4,295)}=12,532, p < 0.001$). The corrected R^2 value is 0.45. This result shows that the 45% variance in the entrepreneurship

inclination is explained by optimism, hope, psychological endurance and self-sufficiency, which are the sub-dimensions of psychological capital. When the beta coefficients in the table are examined, and when all independent variables are subjected to Regression Analysis, it is observed that the Hope ($\beta = 0.33$, $p < 0.01$) and Self-sufficiency ($\beta = 0.29$, $p < 0.01$) dimensions have significant contributions in explaining the entrepreneurship inclination; however, the Optimism ($\beta = 0.07$, $p > 0.05$) and Psychological Endurance ($\beta = 0.09$, $p > 0.05$) dimensions do not have significant contribution.

4. Discussion, Results and Recommendations

While the H1 Hypothesis, which investigates the effect of optimism perception, which is one of the sub-dimensions of the psychological capital, and the H2 Hypothesis, which investigates the effect of psychological endurance perception, which is one of the sub-dimensions of the psychological capital, on entrepreneurship inclination, are not supported; the H3 Hypothesis, which investigates the effect of hope perception which is one of the sub-dimensions of the psychological capital, on entrepreneurship inclination, and the H4 Hypothesis, which investigates the effect of self-sufficiency perception, which is one of the sub-dimensions of the psychological capital, on entrepreneurship inclination, were accepted.

University students are in the position of being potential future entrepreneurs. The findings obtained in our study show that some dimensions of psychological capital influence entrepreneurship inclination. In this situation, it is considered that universities have an important duty in guiding the individuals who have high psychological capital perceptions to becoming entrepreneurs. In addition, it is also evaluated as being beneficial if public institutions and NGOs that are interested in entrepreneurship consider the entrepreneurship inclination in the viewpoint of psychological capital.

As the last item, it is recommended to future researchers that, this study, which was conducted to determine the effect of psychological capital perceptions of university students on entrepreneurship inclination, is expanded by conducting future studies on emotional intelligence levels and emotional labor scales in a sampling consisting of undergraduate, post-graduate and doctorate students.